

Vývoj a historie sociální práce ve městě Vyškov

Tasovi Černoorském, který v 16. století inicioval výstavbu městského špitálu s kaplí sv. Anny ve Vyškově.

Vyškov je od 14. století majetkem olomouckého biskupství a v 17. století je na vrcholu své prosperity. Na sklonku 19. století se upřela pozornost k chudinské péči a stále více pramenů, i když jen velmi stroze, poukazuje na dobročinnost místních spolků a osobností. V roce 1883 byl vyškovskými spolky Vlasta a Haná založen ryze charitativní Komitét dobročinných dam. K dispozici jsou opět jen torza písemností, ze kterých lze přesto vyčíst, že Komitét z peněžitých darů obstarával chudým dětem ošacení, obuv a za 1. světové války i jídlo [Mlateček a kol., 2016]. Kolem

Historie sociální práce ve městě Vyškov je ve svých počátcích spojena zejména s rodinnou péčí, individuální filantropií a církví. Přestože první zmínka o Vyškově pochází už z roku 1141, je péče o chudé a potřebné v historických pramenech zmiňována jen sporadicky a zcela nahodile. Jako například zmínka o biskupu

roku 1880, po smrti starosty Františka Kopřivy, byla založena Kopřivova nadace, z níž bylo každoročně vypláceno stipendium chudým studentům, chudým ženichům, nevěstám a obecní chudině.

Z období let 1912–1953 lze dohledat zápisy z porad Okresního sirotčího spolku a Okresní péče o mládež ve Vyškově, kusé ma-

teriály o založení Okresního sociálně zdravotního domu ve Vyškově a Dětského domova v Kučerově. O rozvoj sociální práce ve Vyškově se v tomto období zasloužil i místní děkan Bohumír Bunža. Do Vyškova povolal sestry Těšitelky z Rajhradu, které zajišťovaly péči o nemocné v domácnostech, a tímto krokem fakticky položil základy vyškovské charity [Kotulanová, 2012].

Po roce 1945 přešla sociální práce plně do kompetence státu a spolková činnost v této oblasti prakticky skončila. Až v roce 1978 vzniká manželská a předmanželská poradna, o rok později pak domov důchodců. Po roce 1989 vstupují do veřejného prostoru ve Vyškově nestátní neziskové organizace a přirozeně tak doplňují činnost státních institucí.

Historie Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí, Klub PAPRSEK

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí, Klub PAPRSEK vznikl v roce 1992 z obrovské touhy statutární zástupkyně Jaroslavy Bednářové pomáhat dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám. Ve Vyškově takový typ organizace chyběl a paní Bednářová se rozhodla, že se vydá právě touto cestou. Tábory, výlety do okolí, mikulášská besídka, kuželky, noční ZOO a desítky dalších akcí každoročně umožňují dětem s postižením a jejich rodinám vykročit ze stereotypu běžných dní.

V roce 2006 se Jaroslava Bednářová setkala s Marií Mikuláškovou a společně začaly budovat projekt Poradny a půjčovny PAPRSEK. Zdravotní postižení s sebou totiž přináší nejen nedostatek volnočasových aktivit, ale i další bariéry, které je velmi těžké překonat bez odborného sociálního poradenství a kompenzačních pomůcek.

Od roku 2014 poskytuje i osobní asistenci. Tým pěti osobních asistentů pomáhá klientům s hygienou, nácvikem chůze, s dohledem na dodržení léčebného režimu, při vaření, s péčí o domácnost a spoustou dalších činností, které přinášejí běžný život.

Příklad dobré praxe

Syn paní Ludmily, které je 88 let, navštívil Poradnu a půjčovnu PAPRSEK ještě v době, kdy byla maminka ve vyškovské nemocnici. Plný obav se na nás obrátil s otázkou, jak všechno zvládne. Co je třeba zařídit, aby se maminka mohla vrátit domů a měla veškerý komfort, který jí umožní postavit se opět na nohy. Klienta jsme ujistili, že společně určitě najdeme správnou cestu. Začali jsme dárkami pro osoby se zdravotním postižením, které klientům zajistí alespoň část zdrojů nezbytných pro péči doma. Společ-

ně jsme řešili i bezbariérovou úpravu bytu. Syn se postaral o úpravu koupelny, instalaci madel a zajištění kompenzačních pomůcek, které usnadňují hygienu a celkově zlepšují mobilitu. V naší půjčovně jsme klientovi ukázali a společně vybrali pomůcky, které usnadní následnou péči o imobilní maminku. Před propuštěním domů měla maminka klienta domácnost upravenou tak, aby se cítila bezpečně a byla v rámci svých možností maximálně samostatná.

Dnes paní Ludmila využívá druhým rokem osobní asistenci a je stále blíž k životu před hospitalizací. Velkým přáním klientky bylo postavit se opět na nohy, a my všichni věříme, že už jsme opravdu blízko!

Literatura: MLATEČEK, K. a kol., 2016. *Vyškov dějiny města*. – město Vyškov, Vyškov, 903 s. | KOTULANOVÁ, R., 2012. *Osobnosti Vyškova*. – Muzeum Vyškovska, Vyškov, 51 s.

Autorky: Mgr. Lada Bastlová – sociální pracovnice Osobní asistence Paprsek, Vyškov
Bc. Lenka Žampachová – sociální pracovnice Poradny a půjčovny Paprsek, Vyškov

Foto: Jindřich Holíček

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plakát byl vydán v rámci projektu MPSV – „Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce II“, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003751, financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.